

ЖЫЙЫЛУУ

Уллу файда келтирлик проект

Росей Федерацияны Транспорт министрствосунда Север-Кавказ федеральный округу бла Къабарты-Малкъарны, битеу социально-экономика аяны программаларын кирген, пилотный, Нальчикин Интермодальный транспорт арасы (мындан ары НИТЦ) деген проектти хайырланууна жараландырген кенеш бардырылаанды.

порт системасын конкуренция жагы бла амаларын коюндиреуге онгла берилдик.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствоу бургуруу бля Транспорт арасы кырулушуна деп 120 гектар жер участка сайланганды. Аны бла бирге «Нальчикин интермодальный транспорт арасы» компания СНГ-ни финан-банкала совети бла аргандан чыгарылган бизнес-планы кырготкенди, аны оюнду да бу кенеште этилгенди.

Проектти авторлары Транспорт арасы бла «Росейин транспорт системасын айтыруу (2012-2015)» - деген федеральный целевой программга кыюушуган жагы, халкка аралы аэропорт комплексин проектированиларга бла кыруулушарына техника жагы эм финансла бла болушук этерге хазыр болгандарын белгилегенди. Ол аэропорт комплексин кыруушу башлар заманын теркиндирге себеплик этергиди.

Бу проектти экономика эм социалый даражасын, Къабарты-Малкъар Республика бла саулдай да Север Кавказны айынууна себеплик этерин эсе алып, «НИТЦ» компания, республикада жалгы халкка аралы аэропорт комплекси жагы болгандарын белгилегенди. Ол аэропорт арасы кырал - ачкы даракжасы болгон бир региональный проект кыоршагга деп оюмун билдиргенди. Ол а Росей Федерацияда биринчи, кен жумушлага жаракан логистический жокс араны кыуаргга себеплик этергиди.

Кенеште кыташканына бу проектти бардыргыга керекисини оюсо бла бир оюмга келгенди. Эки программаны да бир тилу, кел жумушка жаракан пилотный проектте бир кыоршагга деп оюмун билдиргенди. Ол а Росей Федерацияда биринчи, кен жумушлага жаракан логистический жокс араны кыуаргга себеплик этергиди.

Кенеште кыташканына бу проектти бардыргыга керекисини оюсо бла бир оюмга келгенди. Эки программаны да бир тилу, кел жумушка жаракан пилотный проектте бир кыоршагга деп оюмун билдиргенди. Ол а Росей Федерацияда биринчи, кен жумушлага жаракан логистический жокс араны кыуаргга себеплик этергиди.

Марина ХАЮПА, КЪМР-ни Президенти бла Правительствоусуну пресс-службасы.

Тююлга

Пенсиячыланы сейирлерин кыоруулай

28-чи январьда РФ-ни Пенсия фондуу Къабарты-Малкъарда бөлүмүндө жыйылуу болганды. Анда сөз Пенсия фонд 2010 жылда жумушларына жана 2011 жылга салынуу борланы кошторинден бардырылаанды. Анда бөлүмүн башчысы Хасанби Шожев, КЪМР-ни пенсионерлерини оюуну таматсы Черкесланы Герчи, КЪМР-ни муниципальный кырууларына ассоциациялары башчысы Николай Маслов, Нальчикин пенсионерлерини оюуну президиуму председатели Лидия Дигешева эм башла кыташканды.

пенсионерге федеральный социальный кыошак ачха берилди. Социальный пенсия - 12,5 процентте, ишчи - 6,3 процентте өсгөндиле.

Талай бла КЪМР-де пенсияны орта өлчөмү 2010 жылда 6246 сомду, Россейде - 7 593 сом. Улуу Ата журт урушуда өлгөн тиширүланы эм «блокаданы кезинде Ленинградда жашаганын» ордени бла сауыг-аланганды - 19,6 миңг сомду. Анга көрө, республикадада жашуу этерге эм аз ачкандан гиче пенсия алган адам жоксуду.

Гражданданын категорияларына - инвалидде, ветеранна, ЧАЭС-де болганды - ай сайын ачха өлчөмдө. Биринчи арпедван аны өлчөмү, он процентте өсөт, бир логотипке орта эсеп бла 1572,7 сом болганды. Улуу Ата журт урушда Хорлананы 65-жыллыгына бла байланышты 2882 адам 2011 жылны биринчи январьдан башлап кыошак ачха аладыла.

Ахыры 2-чи беттеди.

Жаш тёлү палатага сайлау

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламенти Жаш тёлү палатасына кандидаттараланы сайлауу кыошак халда бардырады. Битеу да он баш жер барды. Проходный муниципальный кырууларына организациаларына: 1-окуу юлейни студент органдарына: 1; Къабарты-Малкъар Республикада регистрация этилген политика партиялары регион бөлүмдөрине да-1. Кыошак сайлауу Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентинде Жаш тёлү палатаны оюсондун

Болуму 4-чө пунктуна тиийишлик бардыраланы (Болум -Официальный Кабардино-Балкария- газетде 2009 жылда 6-чы декабрьде 45-чи номеринде эмда КЪМР-ни Парламентини официалый сайынды (www.parlament-kbr.ru) басмаланганды).

Документле бу адрес бла алындады.Нальчик шахар,Ленин пр.55, Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини койо, 203-чө кабинет.

КЪМР-ни Парламентини пресс-службасы.

Кенеш

«Сабийлени юслеринде ачха аяргга арталыда жарамайды»

КЪМР-ни Президентини республиканы Правительствоусуну члендери бла кезилуу кенеште бу коюлде ёлпорогоне Чегем районун административсы таматасы Михаил Мамбетову бир минут шумсуз туруп эгеринден башланганды. Жыйынуу Арсен Канокос бардырганды. Анга КЪМР-де баш федеральный инспектор Алексей Вербицкий, КЪМР-ни Парламентини Председатели Чеченданы кыташкандыла.

Арсен Канокос Михаил Хамзетович Черкескисид эткенди. «Мамыр коюлде бойлай адамлардыбыз ёлпорогоне теверег ачха жарамайды. Бу кыуур ишени болдуруза юкюм бириге керекби», - дегенди. Республиканы башчысы Михаил Мамбетову аты ёморогоне саклынарча этерге керекисин чертгенди. «Анга «Кишиликни» майдалы берилерча этилдики. Чегемде аны атын ормандан бирине ачха болушкуду. Дагыда койороне болушук керек эсе, аны оюсондун да саяш этерби», - дегенди.

Кенеште Урунуу эм социальный айыныу эмда Билем беруу эм имму министрствосына 2010 жылда ишленирини итгораны чыгарылгандыла эмда буйлай тамаларга белгилген жумушка озозогонди. Биринчиден, КЪМР-ни урунуу эм социальный айыныу министри Тубейланы Альберт докуд эткенди. Ол адамдын социальный жумушлары таммалуу урунуу халаны тапандырууу министри оюсондун да шарт таркиле келтиргенди.

Буйлай тамаларга белгилген ишени оюсондун айтканда уа, биринчиден, юк жаны келишим этилере керекди - КЪМР-ни Правительствоусуну, профсоюзланы эм «КЪМР-ни промышленниктерини бла предриимательтерини оюуну» араларында. Келишим айлук хаккы кейбейтуе, адамданы кыолайарын игиленди.

Сабийлени жаш каникулда сопуларын кыуаруу, алыны саулукларын игилендирүү жагы бла да кел иш этилди. 2015 жылга дери он жаны бла республиканы программа кыабил кылган республикада 15 жылга дери сабийлени 80 процентини саулугун игилендирге, солууну кыуаргга белгилгенди.

Министрство аналкыны, юйорондо даракжаны кепороруге да баш магынана берди. Буйтур КЪМР-ни Президентини бургуруу бла 5 эм андан да кел сабий болган 45 тиширууга «Ана махтаулукун» майдалы берилгенди. Ол санда 10-шар сабий болган 10 юйор «ГАЗЕЛ» машинана сауылангандыла.

Министр социальный магынаны кырал урехтендирганы мюлкерин игилендирүү, алыны техника бла жалчытууну, от пошоудон саклынуу оюсондун да шарт таркиле келтиргенди.

Буйлай тамаларга белгилген ишени оюсондун айтканда уа, биринчиден, юк жаны келишим этилере керекди - КЪМР-ни Правительствоусуну, профсоюзланы эм «КЪМР-ни промышленниктерини бла предриимательтерини оюуну» араларында. Келишим айлук хаккы кейбейтуе, адамданы кыолайарын игиленди.

дириге, урунуу халаны тапандырууга себеплик этергиди.

Буйлай эмта 46 ветеранын жашуу халарын игилендирге керекди. Адамла кыралны жанындан кырал социальный тукучулук этилген билл турунча уа информация-консултатив ара, «Бирдикрилген социальный телефон», «Сабийлеге шыануулукун телефон», «Корупцияга кыажуу» телефон зала ишлейди. Эмта «Информация киоку» эм «Республикада жашаганын социальный картасы» деген проекте да жашауда жашаганылдыла. Алыны болушугуу бла хар ким да кырал этген болушукуну, социальный сфераны урехтендилерини ишленин, алыны ардестери, телефонлары эм башка магыналы информация болушук.

Чеченданы Ануар Къабарты-Малкъар «Доступная среда» деген федеральный программга кыташканымыды, деп сорганды. Тубейланы Альберт айтканына, ол саккатыланы кырууларга бурулушуу, алай анда ачха болушук этуно оюсондун бармады сөз. Жаны койле ишленгенде, саккатыла алагы тыйыгач сөз кирчирча, ичинде айлынарча онгла болууга кереклик белгилениди. Ол себептен жагы кыруулу башлангычтык, министрство ол жаны бла изилеме кыалай туугуларга кырайды, ала саккатыла май сөзү уа, ишн башларга аркылик берилмейди. Къабарты-Малкъар бу программга кыошугуу аны.

Ахыры 2-чи беттеди.

Тевекел стол

Жамауат биргелей кётюрюлсе...

КЪМР-ни Жаш тёлүно эмда жамауат биригуилени ишлери жагы бла министрствосунда бу коюлде бардырылган «тегерек столга» кыташкандыла жаш тёлү жамауат организациаланы. Къабарты-Малкъар кырал университетини, эл молк академияны, башка окуу юйюени да келечилери, урунуу, урунууну да ветеранлары эдиле. Ала жамауат организациаланы коррупцияга кыажуу корешде не магана тутканын оюсонди. Жашауда тибөгөн ол ошан ишн жолун кесууде алыны борчу неди деген эм башка сорулугга жууула излгенди.

Аны ишн башлай, Министерствону жамауат биригуле эм политика партияла жагы бла бөлүмюно таматасы Залим Шибзюев жамауат организациаланы коррупцияга

Залим Шибзюев эм Анзор Курашов тегерек стола.

Кесини оюмун Рахайланы Вадим айтды.

Афганистана, локальных войн и военных конфликтов» деген жамауат организациаланы председатели заместители Владимир Абанокос акыл этгенден, улутха алыл, ишлени тюзюк бла тамалыганлыны атыраны жамауатка ачык этерге, алыны жаш адамгагы дайым да ююлге келтири турурга керекди. Дагында ол жаны бла врач-

ланы, устанланы да араларында торлю-торлю конурсла бардырыла болушукду. Улутха алгандыла уа халк налат бериге тиийиши.

«Патриот» жамауат организациаланы председатели Сергей Аренолда а жамауат организациаланы келечилери школлагга, бийик эм ошан окуу юйюне, ол утгай да, сабий салдада абадан кыууулуга барып гиччеликден улутха алыу жыйргенчи иш болганын айтпай аналгыларга керекди, дегенди. «Аланы» толтурууу комитетини председатели Газаланы Мухтар а тыш кыралдада коррупцияга кыажуу кореш кыалай бардырылганын оюсондун колголе келтиргенди. Ол акыл этгенден, жаш адамданы дини радикалдын жагына бериле багыналары да коррупцияны бир жабыды. Отец Валентинин оюмунга көрө, ишн жерге, ити иш хакк болса, аманлыкка, улутха алыу да азайрылдыла. Ол коррупцияны кыурууну дагында бир хайрылы амалына ачыктыкыны санаганды.

Ахыры 2-чи беттеди.

УРУНУУ РЫНОК

Болум аз-аздан тапланады

Къабарты-Малкъарда ишчилени санын азайтыр мурат бла «2011 жылда КЪМР-де урунуу рынокта болууну игилендирүү жагы бла кыошак мадарла» деген программа жашауда андан ары бардырыгга белгилгенди. Анга 163 миллион сом кыоратылды. Программага аспам эсэни предриимательствону айнытууга, кризисни хазирге кыоршагга бурулды.

КЪМР-ни Адамданы иш бла жалчытуу жагы бла кырал комитетини таматасы Мухамед Кодзиков республиканы Правительствоусуну члендери уунда билдиргенде керэ, программга тогуз бөлүмөлөк кырууларды. Ол санда сабийлерине 3 жыл толгунуу оттукуга чыгып, алагы кыраган аналагга жагы профессионал бил берилдики. Саулук саклынуу жагытуу бардырылганын эсэ алып, 39 врачны окууну алагы алыны билдиргенин ёсдорюрге белгилгенди.

Окууну йюенде бошоган жаш адамгагы стажировка кырууларды. Баш магына саккатыланы иш бла жалчытуу берилди. Буйлай 100 саккатыла эм саккаты сабийлери болган ата-аналарга ишге тохташтыргга тутучулук этерге мурат барды. Программага адамла кестери предриимательствону оюногу кырууга эми эсэ бөлөндү. Алай бла буйлай 1,7 миң ишсизге эми предриитте ачаргы болушук этилдики.

Мухамед Кодзиков билдиргенде керэ, программга предриитияла ишленгенин белгити российи эм тыш кырал-

лы окуу юйюде билмилени ёсдорюрге да ача бөлөндү. Дагында шийндо технологияларга көрө ишленген предриитиялары ишчилени оюсондун ёсдорюр мурат бла алыны башка предриитияларга стажировкага жыйбергени ор барды. Программага жагы бөлүм да кийирилгенди. РФ-ни субъекттеринде, Север-Кавказ федеральный округун башка, ишчилери жетишкен предриитияларга Къабарты-Малкъарда адамданы жыйбергеге, ала анда иште тохташтыргга тутучулук этилдики.

Премьер-министр Александр Меркулов Къабарты-Малкъарда ишчилени санын азайтыр жагы бла саяуу улуп болганын, ар заманда урунуу рынокта болум тозулгенин белгилгенди. Ол айтканына керэ, бу сынануу Север-Кавказ федеральный округу башка субъекттеринде колголе алырга белгиленди. Ол Красноярск крайда предриитияла бизни республикадан адамданы ишге алырга мадарла этилгерге белгилгенди.

«Урунуу рынокта проблема аз ач тыюлдоле, биз алыны оюсондун бимебиз. Алай тамалыла турган торлю-торлю ишле халны игилендирүү себептери оюсондун ачха. Адамданы эми предриитияла ачаргы болушук берилди, республикада улуп инвестиция проекте жашауда бардырылды. Анда да жагы ишн жерде кырууларды», - дегенди премьер-министр

ТИКАЛАНЫ Фатима.

ЖЕТИШИМ

Жангы рекордла салады

Къабарты-Малкъардан 18 жылкык женгил атлетчи, бийиккеси сеиринюу жаш тёлү Олимпиядаданы чемпионоксасы Мария Кунина Чехияда Тринидаде эришилде 197 сантиметрге жерде кыоршагга белгиле. Ол а дунда мекми ичинде юйорланы араларында эм ити жетишимге саналганды.

Мария кесини устангытын терж айтканды. Ары дери ишканы ичине аны эми рекорду 189 см эте. 14-чу январьда ала 18 жылкы болганды, сегиз ююендун ол а Тополградда «Губернатору Кубусуна» эришилде, 190 см сеиринди. Чевилда да айырылгы болганды, 176 сантиметрге башлап 181, 185, 188, 190 см буйлыкны бирини керден алганды. Аны бла кыалай, кесини жангы рекордларына башлады, алга 192-чеге, арда 194-

ге 197 сантиметрге сеирин. Алай бла Кунина Европаны чемпионоксасын призёру шведли Эмма Гринни (188 см) экинчи жерде кыоршагга. Чехиядан Олдриска Маресова бла Хорватиядан Ала Шимиян юкюнчюле болгандыла. Ала экиси да 185 см кичиргенди.

Энди башланган кышкы жумушларына жексени теренденди булушту этип, кыайгы сөз берме эм анга зараны жетгендени табар юкюн тинтүү ишле алкысуз бардырылганына ийнарларды.

Спортуу, курорта эм туризм министрствону пресс-службасы.

Аманлык

Мурдарлагга кеччилик жоктуду

28-чи январьда ингриде саят 7-ден 50 минут сууп Михаил Мамбетов ишден келип, юйюне кире барган кезде белгичи болмаганы адамла аркысына 9 миллиметр калибри саудан от ачканды. Ол алайды жараларындан өлгенди.

КЪМР-ни Президентини Арсен Канокос ол халарны эшиткенде, комендорлагга барганын коюно, терк окуна Нальчикге учканды. «Бу бушуу улуп улуту кыайрылды», - дегенди республиканы башчысы - Аманлыкчыла кезит юкюю койло ишлени этгендиле - республиканы бек улуту муниципальный районларында бирини башчысына аркысандан уруп ёлпоруу - ол улуп иттиди. Намыска, сыйгача тийиш улуту кыурууну жашуу ююлгөндү. Ол битеу юкюн кеси тууган районку кыолайгы жашуу эттерине, экономикасын коюнорге, социальный жагы бла айырына бергендей турганды. Жарсыгга, аны жашууу кезиусоз ююлгөндү, алай аны сыбаты, махтауу иллекери, жарык кёлпюногу халккы эсинде ёморогоне кыалкыны белгити. Буйлай койюз иш эттенеге кеччилик болушук

туйюлдо. Михаил Хамзетович Мамбетову акулганына бла жуушларына жексени теренденди булушту этип, кыайгы сөз берме эм анга зараны жетгендени табар юкюн тинтүү ишле алкысуз бардырылганына ийнарларды.

Мен аксыл эткенден, Демократово терект, Север-Кавказда мурдарлыкка - ала барысы да кыралда тынчлыкты бузаргы, аны тозууруу республиканы башчыла. Буйлай юкюнчюле кезит юкюю койло ишлени этгендиле - республиканы бек улуту муниципальный районларында бирини башчысына аркысандан уруп ёлпоруу - ол улуп иттиди. Намыска, сыйгача тийиш улуту кыурууну жашуу ююлгөндү. Ол битеу юкюн кеси тууган районку кыолайгы жашуу эттерине, экономикасын коюнорге, социальный жагы бла айырына бергендей турганды. Жарсыгга, аны жашууу кезиусоз ююлгөндү, алай аны сыбаты, махтауу иллекери, жарык кёлпюногу халккы эсинде ёморогоне кыалкыны белгити. Буйлай койюз иш эттенеге кеччилик болушук

КЪМР-ни Президентини бла Правительствоусуну пресс-службасы.

Кырал Дума терроризмин оюсондун законду 2 бет тюзетириди

Тырынуузуна баш кыруулушчусу 3 бет

Тирилуу 3 бет

Музейни фондун кебейте 4 бет

